

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/124/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114231637
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Zdenka Zamecová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114231637.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Zdenkou Zamecovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelára so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673 proti odporcovi: H. S., nar. XX.X.XXXX, bytom O. N. X, C., o zaplatenie sumy 468,16 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 249,16 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 249,16 eur od 27.9.2013 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

Súd návrh navrhovateľa v časti istiny v sume 219 eur s 8,50 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 219 eur od 27.9.2013 do zaplatenia **z a m i e t a**.

Žiadny z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 12.12.2014 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 468,16 eur, úroku z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 468,16 eur od 27.9.2013 do zaplatenia a to v časti 249,16 eur za nezaplatené služby a v časti 219 eur z titulu zmluvnej pokuty.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, najmä Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 16.5.2013, dodatkom k zmluve zo dňa 16.5.2013, všeobecnými podmienkami spoločnosti Orange Slovensko, a.s., pokusom o pokonávku zo dňa 12.9.2013, faktúrou č. 2197575621 zo dňa 1.6.2013 splatnou dňa 15.6.2013 na sumu 87,24 eur, faktúrou č. 2201233750 zo dňa 1.7.2013 so splatnosťou dňa 15.7.2013 na sumu 135,30 eur, faktúrou č. 2204898494 zo dňa 1.8.2013 so splatnosťou dňa 15.8.2013 na sumu 34,59 eur), s obsahom celého spisového materiálu, keď pojednával v neprítomnosti zástupcu navrhovateľa, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní riadne písomne ospravedlnil.

Odporca pohľadávku navrhovateľa uznal čo do základu a čo do výšky, vyjadril sa, že faktúry vystavené za poskytnuté služby neuhradil z dôvodu, že sa dostal do finančných ťažkostí, nakoľko bol bez zamestnania.

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 16.5.2013 č. V v spojení s dodatkom k zmluve vyplýva, že odporca požiadal o poskytovanie služieb zo strany navrhovateľa - účastnícky program

Maximum 2. Navrhovateľ pri uzavretí dodatku k zmluve aktivoval uvedený program s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 219 eur, keď v tomto konaní si uplatňuje zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 119 eur, keď pri takto uplatňovanej výške zohľadnil výhody poskytnuté odporcovi, ako aj výšku mesačného poplatku za službu, ktorú sa odporca zaviazal platiť počas dohodnutej doby zmluvnej viazanosti. Navrhovateľ zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si odporca prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb porušila zmluvné povinnosti v zmysle uzatvoreného dodatku k zmluve v časti Práva a povinnosti podniku a účastníka, z ktorého titulu je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu.

Navrhovateľ na základe dodatku k uzavretej zmluve odpredal odporcovi mobilný telefón značky Sony Xperia J white za kúpnu cenu 1 euro, pričom predajná cena uvedeného telefónu bola 220 eur.

Z predložených faktúr - faktúra č. 2197575621 zo dňa 1.6.2013 splatnou dňa 15.6.2013 na sumu 87,24 eur, faktúra č. 2201233750 zo dňa 1.7.2013 so splatnosťou dňa 15.7.2013 na sumu 135,30 eur, faktúra č. 2204898494 zo dňa 1.8.2013 so splatnosťou dňa 15.8.2013 na sumu 34,59 eur) súd zistil, že napriek splatnosti faktúr odporca z titulu poskytnutých služieb za hovorné neuhradil navrhovateľovi istinu vo výške 249,16 eur.

Podľa ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podľa ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné, ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. v platnom znení zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa, ods. 2 podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa ustanovenia § 42 ods.1 písm. a) z. č. 610/2003 Z.z. podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa ustanovenia § 43 ods.5 písm. b) z. č. 610/2003 Z.z. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Na základe vykonaného dokazovania súd v súlade s návrhom navrhovateľa a k nemu predložených príloh posudzoval uplatnený nárok navrhovateľa ako nárok na zaplatenie dohodnutej ceny poskytnutých služieb z právneho vzťahu účastníkov založeného na základe uzavretia zmluvy o pripojení podľa cit. ustanovenia § 43 ods.1, 2 cit. zákona č. 610/2003 Z.z., s predmetom poskytovania odplatných elektronických komunikačných služieb (verejných telekomunikačných služieb), definovaných v cit. zákone a v zmluve o pripojení, keď účastníci uzavreli kúpnu zmluvu, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovateľ si svoju zmluvnú povinnosť splnil, poskytol odporcovi telekomunikačné služby, ktorých úhradu si uplatnil v súlade so zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami a predloženými faktúrami. Odporca si však povinnosť uhradiť faktúry navrhovateľovi za poskytnuté služby poskytované v súlade s predmetnou zmluvou nespĺnil v lehote splatnosti jednotlivých faktúr, ktorými mu boli účtované mesačné poplatky za užívanie služieb v mobilnej sieti navrhovateľa, keď navrhovateľ vyzval odporcu aj po lehote splatnosti faktúr pokusom o pokonávku na úhradu neuhradených faktúr v sume 249,16 eur za poskytnuté služby ako aj zmluvnej pokuty spolu v sume 514,22 eur v lehote najneskôr do 26.9.2013. Súd považoval za dôvodnú požiadavku navrhovateľa na zaplatenie sumy 249,16 eur za poskytnuté služby odporcovi v zmysle zaslaných faktúr.

Zvyšná časť žalovanej sumy 219 eur predstavuje zmluvnú pokutu dohodnutú účastníkmi v dodatku k uzatvorenej zmluve.

Nesúlad so zákonom súd videl v dohodnutej zmluvnej pokute. Zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilnému operátorovi ani jednu platbu za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napr. 23 mesiacov z celkových 24 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho platenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nárokov na zaplatenie zmluvných pokút žiadnym spôsobom nezohľadňuje a ani vo svojom návrhu žiadnym spôsobom nezdôvodnil uplatnenie zmluvných pokút, pričom preukázal uzatvorenie len jedného Dodatku k Zmluve o pripojení, v ktorom bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 219 eur. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinností odporcu (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť. Preto súd žalobu v časti zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napr. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod spisovou značkou sp. zn. 4C 163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý. Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bola v inom konaní právoplatne vyhlásená za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konania vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/23/2010 a 17C 112/2010. Súd má za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej

istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53a O.s.p.) návrhu v časti týkajúcej sa zmluvných pokút spolu s príslušenstvom vyhovieť.

Zmluvná pokuta v zmysle § 544 OZ je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov. Je to dohodou účastníkov určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad nesplnenia záväzku vôbec alebo pre prípad porušenia akejkoľvek inej zmluvnej povinnosti. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie výšky pokuty alebo určenie spôsobu jej určenia. Spôsob jej určenia má byť jednoznačný. Výška pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže byť však v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Podľa platnej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení. Pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti, táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ich obsah ovplyvniť. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila za cieľ vyvážiť nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahuje nekalé podmienky. V danom prípade predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je spotrebiteľskou zmluvou, ktorej potom treba venovať osobitnú pozornosť, keď spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy. Zmluva neupravuje náležitosti o zmluvnej pokute, upravená je v obchodných podmienkach, ktoré sú však pripravené vopred a spotrebiteľ, teda odporca, nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. V danom prípade ide o zmluvu vopred naformulovanú. Zmluvnú pokutu uvedenú iba v zmluvných dojednaniach, ktoré sú vopred navrhovateľom pripravené, treba považovať za nekalú zmluvnú podmienku, ktorá nebola individuálne dohodnutá, bez možnosti zo strany odporcu, aby ju mohol ovplyvniť. Na základe uvedeného, ako aj s poukazom na ustanovenie článku 3 Smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, k čomu došlo v danom prípade.

Z ustanovenia § 544 OZ vyplýva, že zmluvnú pokutu možno dohodnúť iba písomne. Pokiaľ nie je dojednanie o zmluvnej pokute dohodnuté písomne, je potrebné takéto dojednanie považovať za neplatné podľa ustanovenia § 40 ods. 1 OZ, podľa ktorého ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Ak ide o právny úkon, pre ktorý je stanovená pod sankciou neplatnosti písomná forma, musí určitosť obsahu prejavu vôle vyplývať zo samotného textu listiny, na ktorej je prejav vôle zaznamenaný a právne významný je iba ten prejav vôle, ktorý je vyjadrený v písomnom texte. Nie je pritom postačujúce, že účastníkom právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak to nevyplýva z jej textu. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu. Preto zmluvnú pokutu nemožno dojsť v rámci obchodných podmienok.

Podľa článku 3 ods. 1, 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993, Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa článku 5 Smernice, V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v čl. 7 ods. 2 .

Podľa článku 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, aj jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal súd navrhovateľovi z priznanej sumy požadovaný úrok z omeškania vo výške 8,50 % ročne, výška ktorého úroku z omeškania bola platná v čase vzniku predmetného vzťahu a to od 27.9.2013, teda deň nasledujúci potom ako vyzval navrhovateľ odporcu uhradiť žalovanú sumu, keď od uvedeného dňa bol odporca s plnením dlhu v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku o trovách konania súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania s poukazom na to, že každý z účastníkov mal vo veci úspech len čiastočný, približne v rovnakej výške.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15. dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.

Náležitosti odvolania (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.) : z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie s prípadnými prílohami treba predložiť trojmo.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno sa jej splnenia domáhať podaním návrhu na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.